

Вивчаючи проблеми та подальші перспективи розвитку фінансової безпеки банку, необхідно звернути пильну увагу на дослідження та аналіз сучасних тенденцій кібербезпеки та розробку стратегій захисту від кібератак, оскільки кіберзагрози на сьогодні стають все більш серйозним викликом для банків. Потрібно вивчати та використовувати новітні технології, такі як штучний інтелект, блокчейн тощо, у забезпеченні фінансової безпеки банківських операцій та захисті інформації. Варто також звернути увагу на подальше дослідження ефективних методів підвищення професіоналізму та свідомості керівництва та співробітників банку щодо безпеки та навчання їх діяти в сьогоднішніх умовах посилення вимог до фінансової безпеки банківських установ.

Література:

1. Kryshnal, H. Financial security of the banking system of Ukraine under the conditions of martial state: classification of possible threats. *Management and Entrepreneurship: Trends of Development*. 2023. 4(26), 39-47. <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2023-4/26-03>
2. Москвін Б. Ю. Економічна безпека фінансових інституцій в умовах воєнного стану в Україні. *Економіка і організація управління*. 2022. № 2 (46). С.110-119. doi: 10.31558/2307-2318.2022.2.11.
3. Коробцова Д. В. Правове забезпечення фінансової безпеки держави в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 2. С. 141-146. doi: <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2022.02.27>
4. Офіційний сайт АТ «Ощадбанк». URL: www.oschadbank.ua/ (дата звернення: 18.03.2024).
5. Офіційний сайт Національного банку України. URL: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44575. (дата звернення: 18.03.2024).

УДК 336.7(477):339.97

Апацький В. В., аспірант,
Київський національний університет
технологій та дизайну

АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ ТА ВОЄННИХ ЗАГРОЗ

В умовах сучасних викликів та геополітичної нестабільності збереження стійкості фінансово-кредитної системи України є критично важливим для функціонування економіки. Як зазначає дослідник Майданюк О. В. [1, с. 115], фінансова система або ж фінансово-кредитна система – це сукупність фондів фінансових ресурсів, що в процесі розподілу

та перерозподілу ВВП зосереджуються в розпорядженні держави, суб'єктів господарювання, фінансово-кредитних установ і домогосподарств для задоволення їх потреб та забезпечення процесу відтворення. Вони також характеризуються наявністю організаційної цілісності, що забезпечується і підтримується фінансовим апаратом. Однак досі лишаються невирішеними багато системних проблем, що заважають належному функціонуванню фінансово-кредитної системи в умовах сучасних викликів.

Головними проблемами фінансово-кредитної системи України в реаліях 2024 року, коли триває повномасштабна війна, є: ризик системного краху, зростання бюджетного тиску, девальвація національної валюти – гривні, зниження інвестицій та капіталу, зміна пріоритетів у державній політиці, завищений рівень недовіри громадян до фінансових установ зокрема та фінансово-кредитної системи в цілому. Крім того, слід зазначити про значне зростання рівня кіберзагроз, які, в переважній мірі, мають російське походження. Крім того, має місце і значний рівень корупції в тих же фінансових установах [4], а також загальний рівень фінансової грамотності населення є нижчим, ніж в країнах Європейського Союзу.

Щодо проблеми зі знеціненням національної валюти, то об'єктивно на курс гривні впливають макроекономічні показники, зокрема великий дефіцит торговельного балансу України. Попередній негативний рекорд у розмірі 2,3 млрд. дол. США на місяць був зафіксований під час світової кризи 2008-2009 років [3]. Тоді гривня знецінилася на 70 % по відношенню до долара США, а вартість долара з 5 грн. збільшилася до 8,6 грн. Однак вже у жовтні 2023 року дефіцит торговельного балансу України перевищив 2,95 млрд. дол. США. За увесь 2023 рік дефіцит торговельного балансу України становив більше 37,7 млрд. дол. США і його значення зберігається станом на перший квартал 2024 року на високому рівні.

Найбільш стійко виклики наслідків війни витримав банківський сектор. Чистий прибуток банківського сектору за 2023 рік склав 86,5 млрд. грн. Це в 3,5 рази більше, ніж в 2022 році та навіть на 11,7 % більше, ніж в 2021 році. З 2023 року банки стали активно відновлювати споживче кредитування та кредитування малого й середнього бізнесу. Як зазначають в НБУ, кредити зростають з огляду на поживлення попиту та зниження ставок, а роль кредитування в доходах банків збільшується [2]. Варто зазначити, що попит на кредити в гривні збільшився в рамках програми «Доступні кредити 5-7-9 %».

Страховий ринок в реаліях 2024 року знаходиться в дуже важкій ситуації. Страховики зазначають, що рівень страхових платежів впав на 50-90 % з початку повномасштабної війни [5]. Громадяни та бізнес втратили значну кількість об'єктів страхування. Навіть у післявоєнний період витрати на страхування для значної частки населення будуть лишатися «розкішно».

Фондовий ринок України перебуває в занепаді і в найближчі кілька років змінити цю ситуацію на краще буде дуже складно. Інвестиційна

привабливість України є дуже низькою через низький рівень безпеки, що у 2023 році становив 4,89 за 10-бальною шкалою, згідно досліджень Європейської бізнес асоціації [6].

Висновки. Отже, фінансово-кредитна система України в умовах війни зазнає серйозного виклику і потребує ефективного управління та стратегічного планування для збереження стабільності та підтримки економічного розвитку. Набутий досвід в кризових 1990-их роках та банкопаду у 2014 році дозволили накопичити цінний досвід і створити суттєвий запас міцності, завдяки якому фінансово-кредитна система України не зазнала краху від наслідків розв'язання повномасштабної війни російською федерацією.

Література

1. Майданюк О. В. Проблеми розвитку фінансової системи України та шляхи їх вирішення / Матеріали ІХ Міжвузівської студентської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми економіки, обліку та фінансів в Україні» // Зб. наук. пр. / Редкол.: Н.В. Ільченко (голова) та ін. – Ірпінь, 2020. – 143 с.
2. Офіційний ресурс Національного банку України [Електронний ресурс]: <https://bank.gov.ua/>
3. Офіційний ресурс Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]: <https://www.mof.gov.ua/uk/>
4. Крахмальова Н. А., Гаврилів М. В. Розвиток фінансово-кредитної системи України у післявоєнний період / Домінанти соціально-економічного розвитку України у нових реаліях / Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених та студентів; с. 29-31.
5. Марина А. С., Пеценко М. В. Страховий ринок України в умовах війни / Цифрова економіка та економічна безпека. Випуск №5 (05), 2023 рік, с. 44-51.
6. Європейська бізнес-асоціація [Електронний ресурс]: <https://eba.com.ua/>

УДК 336:368

Буланцов І.В., аспірант,
Радіонова Н.Й., науковий керівник, д.е.н., проф.
Київський національний університет
технологій та дизайну

РОЗВИТОК СТРАХОВОГО РИНКУ В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ

Сучасний етап розвитку суспільства характеризується активною діджиталізацією всіх сфер життя. Страховий сектор, як один із